

Asia: VN/24927/2020

Lausuntopyyntö uudistettavan lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen luonnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot ohjeen yleisestä osasta: luvut 1–3

Luvussa 3.1 on seuraava maininta: ” Suomen edustustot ulkomailla voivat auttaa muiden maiden sääntelyratkaisujen selvittämisessä.” Käytännössä tiedonkeruu on tapahtunut usein lähestymällä suoraan kohdemaiden viranomaisia erilaisin kyselyin ja tiedonkeruu on ajoittain haastavaa. Jos edustustot voivat tässä auttaa, olisi hyvä varmistaa, että heillä on tieto siitä, että tällaisia pyyntöjä saattaa tulla ja jossain olisi hyvä olla tieto siitä, miten ottaa yhteyttä edustustoihin erityisesti sellaisten Suomen lähellä sijaitsevien kohdalla, joita usein käytetään verrokkeina.

Huomiot perus- ja ihmisoikeusvaikutuksista: luku 4.1

Ei lausuttavaa

Huomiot taloudellisista vaikutuksista: luku 4.2

Yritysvaikutuksissa on kiinnitetty aiempaa enemmän huomiota innovaatioiden edistämiseen, mitä on pidettävä hyvänä asiana. Ohjeistusta on myös ajankohtaistettu ottamalla mukaan hyvinvointialueiden käsittely.

Luvussa 4.2.4 kansantaloudellisista vaikutuksista kannusteista puhuttaessa voisi mainita myös mahdollisen vapaamatkustajaongelman tunnistamisen.

Huomiot ympäristövaikutuksista: luku 4.3

Esimerkkikuvassa sivulla 56 jätteenpolton vähenemisen myötä eivät vähene vain hiukkaspäästöt vaan myös kasvihuonekaasupäästöt. Tämän voisi ottaa huomioon kaaviossa.

Sivulla 65 mainitaan, että yhdyskuntarakenteen ratkaisut vaikuttavat yhdyskuntien toimivuuteen, eri toimintojen välisiin etäisyyksiin ja liikkumistarpeisiin sekä palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuuteen. Listalle olisi hyvä lisätä myös ilmastomuutoksen hillitseminen, sillä kaavoitus ja

yhdyskuntasuunnittelu ovat tässäkin keskeisessä asemassa muodostaen ”alustan” muille toimenpiteille.

Huomiot muista ihmisiin kohdistuvista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista: luku 4.4

Ei lausuttavaa

Muut huomiot

Jo aiempi ohjeistus tarjosi hyvän pohjan edistämään lainsäädäntöhankkeiden systemaattista arviointia. Hienoa, että ohjeistusta on kehitetty edelleen, että se pysyy ajantasaisena.

Kunakin vaikutuskokonaisuuden kuvauksessa olisi hyvä olla alussa samantyyppinen yhteenvetolaatikko siihen sisältyvistä eri vaikutuslajeista, kuten nykyisessä ohjeistuksessa. Nykyisessä ohjeessa on hyvä vaikutusten tunnistamisen tarkastuslista ja liiteluettelon mukaan sellainen olisi tulossa uuteenkin ohjeistukseen, mikä helpottaisi kokonaisuuden hahmottamista.

Viime aikojan tapahtumat (Ukrainan sota, koronapandemia) ovat vaikuttaneet merkittävästi huoltovarmuuteen eri aloilla. Nyt huoltovarmuutta on käsitelty muutamissa eri kohdissa ohjetta, mutta ei kootusti ”otsikkotasolla”. Olisiko muuttuneessa tilanteessa syytä nostaa tämä asia selkeämmin esille ohjeistuksessa, sillä huoltovarmuuskysymyksien merkitys on kasvanut siihen nähden, miten niitä on totuttu viime vuosikymmenen loppuun asti ajattelemaan.

Gynther Lea
Motiva Oy